

de tydste Stater, før de bleve forenede til eet Rige, hvad de jo nu ere, lod Børnene lære alle de tydste Staters Historie, ligesaa naturligt er det, om vi nu lade vore Børn lære at kjende Noget til deres egen Stammes Historie, og da de saa alligevel skulle have Stumper — det kan naturligvis kun tages med i kort Begreb, hvad der ikke hører ind under selve Fædrelands-historien, — tror jeg ligesaa godt man kan medtage en Fremstilling af den samlede nordiske Historie. Derimod tror jeg, at det vil være overordentligt vanskeligt at foredrage Verdenshistorien og navnlig den nyere Tids Historie, i Landsbykolerne; saadidt komme vi vistnok ikke i vor Tid. At man derimod i Kjøbstadskolerne kan medtage de vigtigste Perioder af Verdenshistorien, anser jeg for muligt, og i den Henseende har Udvalgets Flertal jo ogsaa fundet sig besjoret til at træffe Bestemmelser, hvilke naturligvis kunne udvides til Landet, kun at det ikke paa nogen Maade træder i Stedet for en kort Udsigt over hele Nordens Historie.

S. Pedersen: Jeg skal ikke forsøge det Spørgsmaal videre, som har været Gjenstand for Strid mellem de to ærede Medlemmer her overfor (Sørensen og Ørenbøll) og mig; jeg vil kun sige, at deres Udtalelser vise Forskjellen mellem Theori og Praxis. Derimod vil jeg gjøre en Indsigelse mod den Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem for 5te Kreds (Ørenbøll), og som jeg har hørt tidligere ved forskellige Leiligheder, nemlig med Hensyn til Bogtergjerningen, at den skulde være nedbrydende for Helbredet og aandelig fløvende for de paagældende Børn, saa at det skulde være en Misbrug af Børnene at sætte dem til denne Gjerning. Bogtergjerningen er et noget ubestemt Begreb — jeg tænker ikke derved ubelukkende paa at vogte Gæs; det er kun en meget ringe Del af Børnene, som bestjæfte sig dermed. Jeg tror nu i hvert Fald, at Hensynet til Børnenes Helbred ikke giver Noget at indbende mod Bogtergjerningen, og med Hensyn til den moralske Side af Sagen foretrækker jeg langt denne Slags Gjerning for, hvad der efter mit Kjendskab til Forholdene i Almindelighed er Tilfældet paa Landet, at Børnene nemlig gaa ledige og drive omkring paa Gaderne i Stedet for at gaa i Skole. Dette fremmer i Virkeligheden ikke den aandelige Døttelse, og giver heller ikke Børnene en sund Forestilling om deres senere Stilling i Livet. Jeg vil altsaa kun gjøre Indsigelse mod det for Helbreden nedbrydende og for Børnenes aandelige Udviikling moralsk Skadelige, som der skulde ligge i Bogtergjerningen.

Formanden: Det ærede 2det Medlem for 5te Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Ørenbøll: Jeg skal naturligvis ikke fortsætte denne Diskussion længere. Jeg vil blot

gjøre den Bemærkning, at min Erfaring i den Retning har jeg ingenlunde ad Theoriens Veie. Jeg har i en Række af Aar færdedes til Vest omkring paa Landet i min Jurisdiktion og har mange Gange ynkedes over at se disse stakkels Børn sidde ensomme i Regn og Slud fra Kl. 6 om Morgenen til Kl. 7 om Aftenen i Oktober og November Maaned i en Grøft ude paa Marken. Intet Menneske skal faae mig til at tro, at det er en Gjerning, som kan oplive et ulykkeligt lille Barns Sind eller være gavnligt for dets Helbred. Hvis det paa nogen Maade kunde forbydes Forældrene at sætte dem til denne Gjerning, vilde jeg ønske, at det skete.

Formanden: Det 7de Medlem for 2den Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Schlegel: Jeg skal være saa kort som mulig. Jeg vil kun bemærke, at jeg tror, at Thinget har faaet det Indtryk af den Diskussion, der har fundet Sted, at det paa dette Sted er næsten umuligt at give bestemte Regler, der skulle omfatte og passe for Alle i den Retning, Udvalget har forsøgt at gaa. At Udvalget ikke altid har truffet det Rette, men at Regjeringens Forslag i den Henseende er ubetinget at foretrække, idet det blot optiller Forpligtelser og Betingelser som noget mere Almindeligt, forekommer mig utvivlsomt. Det synes mig, at, naar man blot havde Regjeringsforslaget, kunde man rolig overlade det til Skolekommissionerne og Kommunalbestyrelserne at vedtage de mere detaljerede Bestemmelser, som da vilde komme til at passe bedre paa de lokale Forhold; end det, som det vilde være os muligt her i denne Sal at vedtage. Iøvrigt tror jeg, at Diskussionen har været tilstrækkelig veiledende, til at Udvalget paa ny vil tage under Overveelse, om det ikke noget vilde sjerne de detaljerede Bestemmelser, der ere bragte i Forslag af det, og i det Haab, at Udvalget vil undersøge Forholdet paa ny, tager jeg mit Ændringsforslag under Nr. 2, angaaende Forstolen, tilbage. Da den ærede Ordfører har erklæret, at den Redaktionsbemærkning, jeg har gjort ved Ændringsforslag Nr. 3, vil blive taget under Overveelse, tager jeg ligeledes dette Forslag tilbage. Ændringsforslag Nr. 4, angaaende Kommuneskolerne, gaar ganske i samme Retning som mine andre Ændringsforslag, nemlig i Retning af, at man ikke skal give for detaljerede Bestemmelser. Jeg ser imidlertid, at, naar man vedtog dette Forslag, vilde der fremkomme Noget, som man kunde kalde Uoverensstemmelse efter den Maade, hvorpaa Udvalget har redigeret Paragraferne angaaende Fritagelser for Skolegang i Sommerhalvaaret. Noget væsentlig Feil er det dog i Virkeligheden ikke fra min Side, idet jeg tror, at Forslaget indeholder netop det Samme, som der stod i Regjeringsforslaget, hvor der lige-